

Zgodnja DANICA.

Katolišk cerkven list.

Danica izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četrtert leta 1 gld. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četrtert leta 1 gl; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXIX.

V Ljubljani 30. rožnika 1876.

List 26.

Štiristoletnica v Selcih na Gorenjskem.

Naznanjeno bilo je po Danici, da se bo v osmini sv. Rešnjega Telesa obhajala v Selcih 400letnica farnega obstanka. Naj tedaj bralci Daničini tudi zvedo, kako se je veršila ta slovesnost.

Že priprave bile so velikanske; dekleta iz domače in sosednjih vasi so spletle venec, ki je pripét na okrog cerkve postavljene mlaje oklepal vso cerkev. Napravljene bili so primérni napisi ob cerkvi in na oboku nad stopnjicami, ki peljejo proti cerkvi, mogočne zastave, papeževe in slovenske, so vihrale z zvonika in z visokih mlajev; vsa vas bila je okinčana in nekako prepletena s venci. V sredo popoldne ob štirih mogočen pók in grom možnarjev in lepo vbrani novi zvonovi, v spomin te slovesnosti napravljene (vlil jih je g. Ignacij Hizer v dunajskem Novem mestu) oznanujejo ljudem delapust in začetek slovesnosti. Na večer bile so slovesne litanije in pričeta prelepa slovesnost. Sv. Rešnjega Telesa dan je bila vdeležitev pri procesiji veliko obilniši, kakor je pri nas druge leta v navadi. Vodili so procesijo čast. gosp. o. Donat Šuster, kapucin iz Loškega samostana, ki so bili potem celi teden v Selcih in so neutrujeno delili zakrament sv. pokore ljudstvu, ki je v tej osmini kar vrelo k spovednicam in že ta dan bilo jih je pri sv. Obhajilu veliko več memo drugih lét. Po dokončani procesiji bila je tiha maša in ljudstvo se je veselo prelépe svečanosti razšlo na svoj dom, pa ne za dolgo. Popoldan so bile pete litanije z blagoslovoma, potem pa spovedovanje do večera.

In to se je godilo vse dni od zgodnjega jutra do večera, kar priča nar bolj glasno to, da je pri tej svečanosti nad 3000 ljudi prejelo zakrament sv. Rešnjega Telesa, česar bi se poprej nihče ne bil nadjal. Vsak, kdor je le mogel, je prišel, in res ginljivo bilo je viditi starčeka, ki že več lét ni mogel od doma, zdaj pa se je dal pripeljati do cerkve, da bi ne zgrešil te slovesnosti. Pa ne samo selška mati fara, ampak tudi njene hčerke, vse fare v selški dolini, ker vse so se iz selške izcepile, vdeležile so se te svečanosti; prišle so namreč vsaka ob določenem dnevu ob desetih s procesijo pozdravit in obiskat svojo mater faro. Selška duhovščina in farmani šli so vselej do gotovega kraja tem procesijam naproti z banderi, in so jih spremili med strelom in zvonjenjem v cerkev, kjer so se opravile molitve za svete odpustke, potem je bila slovesnosti primérna pridiga in peta sv. maša.

V petek prišla je št.-lenarska, v saboto dražgoška, v ponedeljek zaliloška, v torek bukovaška, v sredo só-

riška, v četrtek pa železniška fara s procesijo. Vse so se vdeležile v obilnem številu, in ker se Cerkvi tako rado očita, da se njenih slovesnost vdeležuje le bolj ženski spol, naj tudi opomnim, da tu moški spol za ženskim ni ostal, ne pri procesijah, ne pri prejemanji ss. zakramentov. Posebno velika je bila procesija zadnjega dné, ko so se tudi domači farmani zbrali v obilnem številu in šli naproti z duhovščino dolgi železniški procesiji, ktero so prepevaje litanije spremili v cerkev, ki je bila že o prihodu procesije skoraj natlačena. Po molitvah za odpustke stopijo v. č. g. dekan na prižnico in v izvrstnem govoru razkladajo zbranemu ljudstvu visoki pomem svečanosti, ki se je te dni godila in se ima zdaj skleniti, ter opomijo poslušalce, naj bodo stanovitni v sklepah, ki so jih delali v tem svetem času. Potem so imeli g. dekan slovesno sv. mašo in po maši zahvaljeno pesem. S tem je bila dokončana prelepa svečanost.

Da bi tudi mertvih ne pozabili, se je sklenilo, da se opravi 28. t. m. duhovno opravilo za vse tiste, ki počivajo na selškem pokopališu, in verni so bili povabljeni, ter so se tudi ta dan zbrali v obilnem številu in so molili za svoje ranjce prednike.

Slovesnost se je ves čas veršila v naj lepšem redu, dasiravno je bilo ljudstva dan na dan toliko, da ga še ne pomnijo toliko. Ves čas je vladala nekaka čudnosveta tihota, kar zopet jasno priča, da ima ljudstvo še zméraj živo vero in veselje nad cerkvenimi zveličavnimi opravili, dasiravno lažiliberalizem tudi to studi in tare. Ker so pa k slovesnosti veliko pripomogli čversti govori gg. pridigarjev, bodi vsem gospodom, ki so slovesnost povelečevali s svojimi govori ali kakor si bodi, očitno zahvala izrečena, kakor zlasti tudi sosednjim gospodom, ki so zbirali svoje blage ovčice okrog sebe in jih vodili v častitljivih procesijah k tej slovesnosti, ter so s tim svečanost mogočno povzdigovali. Posebna zahvala gre č. g. P. Donatu, ki so tako neutrudljivo delali v spovednici. Vsa hvala pa verlemu gosp. župniku, začetniku in voditelju te slovesnosti. Bog vsem poplačaj in poverni ves njih trud!

Hvala vsem selškim faranom, ki so s prostovoljnimi darovi napravili neminljiv spomin te slovesnosti, namreč nove zvonove, ki bodo še poznim rodovom naznanjali njihovo gorečnost za čast Božjo. Vbrani so zvonovi v H-dur in tehtajo 4597-5 Kilogramov. Bog daj, da bi ta slovesnost obrodila obilno duhovnega sadú, ki edini ima vrednost za večnost.

Cerkveno premoženje.

(Konec.)

X.

Drugi oporek ali protest zoper bogoskrunsko ropanje cerkvene ali papeževe dežele in Rima.

1. Zastran cerkvene ali papeževe dežele je bilo že zgoraj II. a) omenjeno, da je po Božji previdnosti in po tako poštemem in pravičnem načinu papežem v oblast prišla, da ne terpi nobenega pretresavanja ali diskusije, in da se nobeno cesarstvo ali kraljestvo z njo meriti ne more. Cesar Konstantin Veliki je prostovoljno svoj cesarski sedež v Carigrad prestavil; Rim z okolico vred pa papežu prepustil, da bi papeži imeli veči čast in veljavo, bolj proste roke, in zavoljo tega pa zavolj daljave se za Italijo kaj več ni menil.

Ko so se jele ptuje divje ljudstva, kot Huni, Longobardi, Vandali v Italijo vrvati in vsilovati, so se jim papeži ne toliko z orožjem kot veliko bolj s svojo veljavo, zgovornostjo in serčnostjo ustavljali in jih odvrčevali. Rimljani in Italijani so jih zatagadelj iz hvaležnosti za svoje vladarje in kralje izvolili, in starodavni keršanski kralji in cesarji so jih za take spoznavali, ter jih pri napadih branili, kot n. pr. Karol Martel, Pipin leta 755, cesar Rudolf leta 1279, Dunajski kongres 9. junija 1815. Puntarske karbonarje so leta 1822 katoliški Avstrijani ukrotili. Punt ali revolucijo leta 1848 so katoliški Francozi v Rimu zaterli in sv. Očetu Piju IX 12. aprila 1850 Rim in dežele nazaj dali in varovali do l. 18 9.

Tako so katoličani skoz več kot 1.000 let spoznali za svojo dolžnost, papežovo deželo kot svojo lastnino braniti.

2. Ravno tako je tudi sedanje mesto Rim lastnina papežev in vsih katoličanov. Zakaj papeži in katoličani so pozidali sedanje mesto Rim, središče vsega katolištva, na razvalinah nekdanjega poganskega Rima. Papeži in katoličani so postavili pet patrijarhalskih cerkev v Rimu. Na grobu sv. Petra, in na grobu sv. Pavla je bil že papež Anaklet naredil kapelici, ktere je cesar Konstantin v cerkvi prezidal. Sedanje velikanske bazilike ali cerkve sv. Petra na Vatikauu in sv. Pavla pri Ostiji (v cerkev sv. Petra gre lahko do 60.000 ljudi in v cerkev sv. Pavla pa do 35.000 ljudi) so papeži s pripomočjo doneskov katoličanov vosoljnega sveta v poznih letih tako krasno prestrojili in olepšali. Cerkev sv. Pavla je bila 17. julija 1823 pogorela; pa papeži in katoličani vsih peterih delov svetá so jo hiteli s svojimi darovi in prineski iz groblje vzdigniti, tako, da so jo sv. Oče Pij IX že 10. decembra 1854 v pričo zbranih škofov vsih strani sveta posvetiti zamogli. — Papeži in kardinali (kterih nekteri so bili iz prav bogatih družin) so iz svojega premoženja in s pripomočki katoličanov postavili kakih 66 kardinalskih cerkev. — Papeži in katoličani so napravili tolikanj bolnišnic, tolikanj nižih in viših šol za mnogotere véde in umetnije, tolikanj kolegij in pripravnic za misijonarje, ki se razpošiljajo po vsem svetu, po Evropi, Aziji, Afriki, Ameriki in Avstraliji; — tolikanj samostanov. Papeži in katoličani so pozidali lepih gradov ali palač: Vatikan, Kvirinal, Lateran itd.

K vsemu temu judje, protestantje, mavtarji, karbonarji, liberaluhi in brezverci gotovo niso nič pomagali; zato pa tudi do vsega tega kar trohice pravice nimajo. Ker so pa vendar to zoper vse natorno, narodovsko, cerkveno in božje pravo z očitno posilnostjo pograbili in poropali; zato mi katoličani zahtevamo in tirjamo:

1. da se sv. Očetu vse poropano nazaj dá, vse poškodovanje poverne, in

2. da se jim popolnoma prostost in samostojnost, vse pravice in prednosti neomejene pusté.

K temu namenu delati prosimo, opominjamo in zarotujemo vse dotične vlade in gosposke,

1. ker imajo od Boga meč, oblast, moč in dolžnosti k strahovanju tistega, kateri hudo dela (Rim. 13, 4.) ter vse hudo, vse krivice, pregrehe zavračevati; dobro pa pospeševati, ako je treba tudi z oostrostjo, t. j. s prisilo in kaznijo. Zakaj kakor ima Cerkev poklic in oblast vse ljudstva in posamezne osebe z zlatim žezlom Božje besede pastirovati, pasti; tako imajo tudi oblastniki z železnim žezlom vnanjega reda in postavodaje k pridu Cerkve, od Boga poklic, oblast in dolžnost hudo zavračevati in dobro pospeševati.

2. Skorej vse evropejske vlade so slovesno obljubile, zagotovile ali garantirale sv. Očetu posestva, samostalnost in nenavezanost (neodvisnost), naj so možbeseda v svoj lastni prid in dobiček, da ne pripustijo tako očitne in vpijoče krivice, ki so jo storili judje in mavtarji sv. Očetu. Sicer same sebi priznajo, poterdijo in podpišejo pogin. „Če namreč judje in mavtarji nad srovim lesom to delajo, kaj se bo pa godilo nad subim“ (Luk. 23, 31). „Če se pri hiši božji prične, kakošen bo pa konec tistih, ki ne verujejo.“ (1. Petr. 4, 17.)

Mi katoličani moramo tedaj vlade in gosposke njih poklica, obljub in dolžnost postavno spominjati; pa tudi sami moramo s prošnjami, solzami, zatajevanjem, milešnjami, s spokornimi in drugimi dobriimi deli svetega Očeta v njih britkostih in terpljenji podpirati, tolažiti in neprenehoma za-nje moliti po zgledu prvih kristjanov, o kterih apostoljsko djanje (12, 5) dopoveduje: „Peter je bil sicer zapert v ječo; Cerkev pa je zanj neprenehoma molila“. In uslišani bomo. Zmaga bo naša.

Tako smo v desetih oddelkih vidili: 1. kaj je cerkveno premoženje; 2. kako je prišla Cerkev k premoženju; 3. kaj je naman cerkvenega premoženja; 4. kdo je lastnik tega premoženja; 5. kdo oskerbnik; 6. kolika hudobija je ropanje cerkvenega premoženja; 7. kako vse to ropanje nima nič teka za krivičnike in za nikoga ne; 8. primerili smo cerkveno premoženje in njegovo pridoblenje z drugotnim premoženjem; 9. in 10. naznanili smo dve oporeki zoper grabljenje cerkvenega premoženja.

To pa naj si premišljajo veliki in tudi manjši tatovi, roparji in vsakteri, ki kakor si bodi segajo ali so kdaj segali v cerkveno premoženje, ter naj popravljajo, pokoro delajo, dokler je čas!

Hvaljen bodi Jezus Kristus!

Janez Klapšič.

Pomoček v korenini pijančevanja se odvaditi.

Namesto da bi danes spisek o žganju nadaljevali, podamo nauk, kako se mora pijanec zanesljivo ostudnega pijančevanja odvaditi. Ta spis imamo iz rok moža, ki mu mora vsak verjeti, tudi pijanec; naj ga toraj bere vsak, če tudi ni ravno pijanec, pojedavec („žeruh“ nočem reči, je gerdo), sladkosnedež, polizek, ali kaj podobnega. Ko bi vedili, kdo je to pisal, bi brali spis tudi taki, ki sicer „Danice“ ne beró. Pisan ni le za vsakdanje ljudi, ampak zlasti tudi za take, ki so kaj študirali in kaj poskusili na svetu, kakor pisavec. Piše pa in pravi:

Kdor me je poprej poznal, se utegne še spominjati, da sem bil prisežen sovražnik pijancev (hoče reči, pijančevanja) in sem velikrat in oostro obravnaval to stvarino.

Takrat pa še nisem poznal nespodmakljivega pomočka zoper to pregreho. Nrava (moral) uči, da taki strastni pijanci se morajo varovati bližnje priložnosti, to je, kerčme, kjer se opajajo, ali žganjarijo zapustiti, ali lastnemu točenju se odpovedati, ali ključ k pijači iz rok dati. Kdor to stori, ta kaže, da ima resno voljo poboljšati se. Pri komur se to pogreša, nima resnične volje za poboljšanje, brez česar pa se nikakor ne more dobra spoved opraviti.

Previdil sem pa, da zapušenje bližnje priložnosti ni še pomoček prav iz korenine. Zakaj revež človek vpije: „Kako si bom žejo pogasil? Zgorel bom; vse jetra so mi suhe“. Verjamem, da je taka pri marsikterem pijancu, zlasti pri pivolarjih; žeja je res huda, jetra zijajo vedno po pijači, kakor ledina, ki je razpokana od suše. (Iz tega že vidite, da pisavec vé nekaj več ko hruške peč’.)

Ne vé m bolj nespodmakljivega pomočka, kakor tega, da se vari tega, kar nezmérno žejo dela. Kdor vedno derva meče na ogenj, ta hoče da naj vedno gorí. Pametniše je imeti dobro, previdno in zvesto varstvo zoper ogenj, kakor veliko prav dobrih gasilnic. Bolj pametno, da požare odvrčaš, kakor pa da vñemarno pustiš goriti ali celo sam zažigaš zato, da bi potem pridno gasil. — Kaj pa počenja o pijanci? Vsak dan nosijo derva na ogenj, sami zažigajo, potlej pa kričé, da naj se gasi s tekočino, ki jim je tolikanj draga. Znano je, da pivci nimajo radi neslanih, sladkih, nemočnih reči. Kar jedó, hočejo imeti dobro osoljeno, močno oštupano, in sploh ostro ujedljivo, slanice, star sir, paprika-gulaš, čebuljo, hudo opoprane klobase, gnjat, kerpko zabeljene reči, to je po njih slasti (pravijo: „na to se dá piti“); nasprotno se jim zdí plevko, zoperno. — mleko, sadje in enake reči niso za njih želodec. Ravno tiste ostre, presoljene reči pa jim delajo žejo.

Druga napačna je ta, ker po napravljeni žeji zopet vživajo močnih in draživnih reči, da bi si žejo pogasili. Vse žganjske (alkoholne) in „špiritusne“ pijače delajo vročino in žejo, in kolikor več tega vžiješ, toliko več je znotranja vročina in suhota, torej žeja. Povej, ali nimaš tisti dan po pijanosti nar hujši žeje? Pri olu (pivi) razun alkohol-a k žeji pripomore še klejati smolévec (gummiharz), ki je v hmelju, zlasti ako je ol močno hmeljat, kakor ravno terdovratni pijanci radi imajo. Da takim, „starin“ ali vsakdanjim gostom napravijo pivo „pitno“ (suffig), marsikteri pivovari imajo hmeljno tiskalnico, ter z močnim „prešanjem“ tudi smolévec ali klejnost iz hmelja izžémajo, ki se tedaj zedinja s pivo. To pa je dobiček za pivovare, ker z malo hmelja naredé veliko ola, in to ravno taki pivci radi imajo. Toda prav ta smolévec (gummiharz) dela vročino in sušo, vrenje kervi in žejo po noči, slednjič pri zbujejni pa omotico. Ali ne véš, kako vsak, ki je veliko pive pil, drugo noč po verču z vodo sega? Ali ni slehernemu znano, da pivci imajo drugi dan rudeče obraze, ali saj goreče oči, namreč zarad notranje vročine in kipeče kervi?

Vender kaj počno pravi pijanci, tako imenovani vsakdanji gosti? Da bi si ogenj pogasili, v jutru namesto h kosilcu (zajuterku) hité v pivnico k vinu ali olu, zopet olje v ogenj vlivajo, da bi si „neukrotljivo“ žejo pogasili. Tako se neprenehoma vertijo v tem goljufljivem kolobaru — circulus vitiosus, dokler med samim in vednim gašenjem ne zgorijo.

Ne more se človek dosti prečuditi, da naj več ljudi živi tako vñemarno in brez pomislika, in še tistih reči ne poznajo, ki jih vsak dan vživajo. Med 100 pivopivci jih komaj pét vé kaj več kot to, da ol se dela iz hmelja in slada (molca). Tudi silni pivopivci imajo to vražo, da moč piva se spoznava iz obilnih pén, in pa iz tega, če hudo omotico dela. Vender je vse kaj dru-

zega. Péne izvirajo iz grenine (grenčeca), ki je v hmelju in se imenuje tudi mijlec (seifengeist), ker primešan tekočini dela pene kakor mijlec (sopanec). Hmelj sploh in njegova grenina posebej pa nima v sebi prav nič redivnega ali tečnega in poživnega (krepivnega). Še manj tečnega ima pa smolévec v hmelju; ima le omotičnost. Kar je v hmelju dobrodevnega (prijetnega), je hlipno ali eterično olje hmeljnega praha in daje pivu prijetnost, aroma, pa ne moči. Tečnost, živnost in krepivnost óla (piva) je zgolj v sladu ali olovi začimbi. Toda kolikor več sladkornine (cukrenine) od olve začimbe preide v alkohol ali špiritus, toliko več redivne moči zgubi in toliko več opojljive (omotične) moči dobi. In lejte, po ti opojljivi moči naj več pivcev čerj moč (dobroto) ola; to pa je tretja, velika zmota. Če se hudo ne péni, če krepko nosa ne pikne in hitro ne opoji, pa pravijo, da nima nič moči. Ravno premedeni pivopivci, naj si so že vsi vsakdanji gosti dvornega pivarja v Monakovem, ali ljubivci močnih „porter-ale- in stout-vólov“ iz pivovarne Parclay-a in tovarštva v Londonu, ne morejo zapopasti, da kineški puharji makovca (opium-a) še ne vedó, da opium ne daje moči, ampak le omoti, in da opojenje ni moč, ampak slabota. Med lókarjem pilzenskega ali angleškega „ale-vola“, ako njegovemu opojljivemu alkoholu moč pripisuje, in med kineškim puharjem makovca ne nabajam velikega razločka.

Kar veljá o pivu, olu, mora še v veliko večí meri veljati o žganju, rakiji, „šnopsu“.

Toda skorej bi bil zašel od svoje naloge. Kdor se tedaj hoče žeje v korenini znebiti, se mora tudi močnih (žganih, omotičnih) pijač zderževati, zlasti žganja, močno grenkih clov, tudi še zelo alkoholnatih vin. Ako človek ni žejen, potlej tudi skušnjava do pitja ni več tako velika, pitje mu bode kmali celo pokora.

(Konec prih.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (*Tridesetletnica in Pijavo djanje, terpljenje, zasluge, krona.* Izročén spis.) Z veseljem smo praznovali 16. rožnika papežev 30letnico, za ves katoliški svet tako pomenljivi dan. Ljudstvo se ga je obilno vdeleževalo ne le s tem, da je pri ss. mašah goreče molilo za starega papeža k nebeškemu papežu, ampak tudi še posebno s tem, da je bilo po navodu gg. dušnih pastirjev toliko sv. obhajil darovanih za sv. Očeta. Posebno ginljivo je pa bilo, ko se je po raznih cerkvah pela za sv. Očeta zahvalna pesem, ktera se je ta dan iz ust in serc toliko milijonov katoličanov izlijala proti nebesom. Z našo hvalo in zahvalo so bili gotovo združeni tudi nebeščani; gotovo so takrat japonski mučeniki in vsi drugi od Pija IX med svetnike prišteti Bogu hvalo peli, da so jih naš sv. Oče v tako čast povzdignili; enako je bilo z našo hvalo združenih toliko drugih v duhu svetosti iz tega sveta ločenih duš, zavolj katerih oblaževanja so se dotične prošnje nekaj vložile, nekaj že osnovale, n. pr.: č. Klemen Hofbauer, Marija Kristina, Katarina Emerih, Janez Berhmans, Janez Marija Vijanê in drugi; vsi le-ti so gotovo Boga hvalili, da je svoji Cerkvi dal takega namestnika, ki sam sveto živi, druge k svetosti napeljuje, svojim vernim pa v novih svetnikih daje toliko pripomočkov. Ali ne morajo take misli vsakega katoličana giniti? Ali ne bo vsak vernik Boga hvalil, da je v sedanjih razburjenih časih tako čverstega poglavarja postavil? Ali ga ne bo prosil, da bi ga toliko časa ohranil, dokler ne bo Cerkev zmagala, in da potem s celo sebi zročeno čedo večno življenje doseže?

Naj nas ne zavira v vdanosti do sv. Očeta, in v zahvali proti Bogu misel in pogled, da vidimo Pija IX v ječi in oropanega; tudi drugi papeži so bili že vsega oropani, in pahnjeni v ječo, iz ktere so bili pa zopet sijajno postavljeni v prešnje posestvo in na sv. prestol. To se je vidilo v srednjem veku, v preteklih stoletjih, in potem v našem, — in kdo vé, kaj bo še v prihodnje? Naši zanamci bodo obhajali 19. stoletnico mučeništva sv. Petra, kakor smo mi 1867 obhajali 18. stoletnico, pa nikoli ne bodo obhajali spominice ali stoletnice propada rimskega Prestola, kakor mi ravno letos obhajamo 14. stoletnico propada rimskega cesarstva.

Videl sem pred nekoliko leti na Velikonoč v Rimu sv. Očeta s „tijaro“ na glavi prinesiti v cerkev sv. Petra na nosilnem prestolu (sedia portatoria); duhovne opravila začeniši so tijaro z glave vzeli in jo z mitro zamenjali, kajti tijara je tudi znamenje kneza, vladarja. Se vé, da zdaj več ne rabijo trojno opasane tijare, ker se kot knez ne prikazujejo več slovesno. Če so jim sovražniki to krono z glave stergali, jim pa ne morejo stergati, tudi le začasno ne, druge tijare, o kateri je pisano: „Corona aurea super caput ejus, — expressa signo sanctitatis, — gloria honoris et opus fortitudinis“ — „zlata krona je na njegovi glavi, ki je olepšana z znamenjem svetosti, s slavo in častjo, delo serčnosti.“ Te besede Cerkev rabi, ko v duhovnih urah preslavlja mučenike, in tudi sedanjemu sv. Očetu kaj dobro pristujejo!

„Krona svetosti“: prijeten duh Pijeve čednosti je njihove lastne sovražnike navdušil, kateri so večkrat spoznali, da so bili premagani od Pijeve ljubeznjivosti, krotkosti in pobelevnosti. Njihovo serce je odperto vsakemu nesrečnemu; za vsacega imajo zdravilno ali vsaj hladilno mazilo, in večkrat uslišana molitev razodeva njih svetost. Pregarjani in zaničevani ne poznajo drugega maščevanja kakor molitev. Koliko si prizadevajo za razširjanje kraljestva Božjega, pričuje toliko pod njihovim slavnim papeževanjem novopostavljenih misijonov, toliko raznim bratovščinam podeljeni odpuatki, pomnoženje itd. pobožnosti do presv. Jezusovega Serca, počečevanje Marije Device in sv. Jožeta.

Poleg svetosti se v njihovi kroni lesketá starost ali „slava časti“. O častitljiva starost, od čednosti in zaalug obtežena, vedno čveteča in čversta! Njihov prijeten glas po prostorni dvorani krepko doní, da več 1000 poslušalcev nobene besede ne preliši. S 84 leti življenja, s križi, grenkostmi, in nadlogami prepreženega, vender z neutrudnjivo skerbjo vsak dan zveršujejo težavne opravila vesoljne Cerkve; od teže lét tlačeni, vender druge s tolaživnimi besedami omlajujejo. Škofje, misijonarji in verniki zatekajo se k njim iskat sveta, poterjenja in vodila. Sv. Oče najdejo čas za slehernega. Pač smejo reči: „vsem sem vse postal“.

Krona svetosti in starosti dobiva naj bolj živo sijanje od zvezde mučeništva, z nadčloveško serčnostjo prenašanega: „opus fortitudinis“. Pij so živa podoba nebeškega papeža in kralja, Jezusa Kristusa, kateremu je bila judovska hudobija strašansko krono na glavo posadila; tudi Pij IX so venčani s ternjevo krono, od nehvaležnih sinov spleteno. Preteklo je že mnogo lét, odkar so sinovi pričeli vojsko z nar boljšim Očetom; hudobneži so poskusili vse pota, da bi njih stanovitnost omajali. Nespametni! Hotli so jih narediti za izdajavca svetih postav, za oskrunjevavca pravice, za prijatla rogovilstva. Pij IX se jim niso mogli ukloniti, niso jim prijenjali. Rovarstvo stopivši skoz Pijeve vrata je moralo reči: S kanonami smo prederli v papeževo mesto, ker je nam vse pritiskanje na njihove serce spodletelo. Sv. Oče stojé serčni in neprestrašljivi, kakor nepremagljiva skala v navalih viharjev. Pij IX sijajno zmaga, in ternjeva krona, s katero je venčan, našo ljubezen in spo-

štovanje še bolj pomnožuje. Rovarstvo hoče s svojim peklenskim početjem sinove od Očeta odtergati. Nikakor ne! Vezi naše vdanosti ne bo nobeden raztergal.

Iz Mengša, 23. rožnika. Milostljivi gospod knez in škof Janez Krizostom so o svojem kanoniškem obhodu obiskali tudi spoštovano Mengiško veliko faro. Veliko lét že je minulo, odkar je bilo pri nas zadnje birmanje; zato pa je bilo veselje tudi splošno, ko smo zvedeli, da bomo imeli letos sv. birmo.

V sredo, sv. Alojzija dan, zjutraj so se pripeljali milostljivi knezo-škof v Mengeš in bili so prav slovesno sprejeti. Gospod fajmošter, župan z več družimi spoštovanimi teržani so se jim peljali pred Terzin naproti; slavolok s primeznim napisom je pozdravljaj ondi višjega pastirja. Med zvonjenjem in močnim streljanjem so se peljali proti Mengšu. Pred tergom stala sta visoka obe-liska, prav umetno z mahom do verha obložena, z beršlinom, zastavami in škofovim gerbom prav okusno ozaljšana; malo dalje visoki smreki sklenjeni s krasnim vencem z napisom: „Fara vsa se dans raduje, — Škofa svojga pozdravljuje“. Pot je bila obsajena z zelenimi vejami in mlaji z zastavami do slavoloka malo pred cerkvijo. Bil je slavolok bogato okinčan z raznimi zastavami in znamenji nar višje duhovske časti, s tijaro in križem, mitro in palico v lepem razverstenji. Posebno bogato okinčanje z zastavami i. t. d. je bilo okrog cerkve. Tu so mil. knezo-škof ali med obično množico razverstenih ljudi in med šolsko mladino, ktera je ob cerkvi stala v špalirji z zelenimi vejami in šopki v rokah, do velicih cerkvenih vrat, kjer jih je zbrana duhovšina — bilo je 25 gospodov — po cerkvenem obredniku prav spoštljivo sprejela.

Duhovno opravilo je pri naj lepšem vremenu ter-pelo od devetih do poli-dveh. Med sv. mašo je bilo nad 700 vernikov obojega spola in vsake starosti pri sv. Obhajilu. Posebno spodbudno in ginljivo je bilo, da so imeli pri tej slovesnosti tudi prvo sv. Obhajilo otroci, ki bodo gotovo pomnili tega dneva, lepih besed, ki so jim jih milostni škof govorili s prižnice, in skerbno hranili podobice, ki so jih jim delili po službi Božji. Bilo je birmancev 408. Obiskali so mil. škof tudi šolo, kjer sta bila naša prijazna gg. učitelja zbrala šolsko mladež. Pri kosilu je bilo 31 gostov, duhovnih in svetnih, med njimi c. kr. okrajni glavar Kamniški. Mnoga napitnice so se verstile. O poli sedmih zvečer so se mil. knezo-škof odpeljali skoz Goričico, kjer so tudi cerkev obiskali, dalje v Dob.

Iz Šentvida pri Zatičini. Večkrat bilo je slišati iz Šentvida, kako slovesno obhajajo farmani slavne dneve iz življenja sv. Očeta. Posebno veličastno pa so obhajali obletnico tridesetletnega naj višjega pastirovanja Pija IX. V saboto zvečer o 1/2 10 se iz lin kaj lepo razsvitljenega turna farne cerkve zasliši veličastno zvonjenje in kakor odjek se z 20 podružnic, ki so razstavljene po hribih in dolih v mirni noči razlega povsod zvonjenje. Na pogorji v polokrogu pa se zasvetijo velikanski kresovi, in v trenutku bila je tudi vsa vas, vsa fara razsvetljena, vsaka hišica v fari pokazati je hotela veselje nad nezaslišano dogodbo. Tudi po oknih nar manjših hišic so si lučice radovanja in sinovske ljubezni nasproti migljale. Velika množica ljudstva se je po ulicah vsa vesela sprehajala in ogledovala zlasti nektere prav okusno ozaljšane okna, — vladala je po fari neka slovesna tihota. Nar bolj ginljivo pa je bilo to, da v odperto po vsih oknih razsvitljeno cerkvo dohajala je truma za trumo ter so pred svetim Rešnjim Telesom opravljale goreče molitve za blagor sv. Očeta. Res, šentviški farmani so zopet sijajno pokazali posebno vdanost do sv. Očeta, pa ne samo to, ampak pokazali so tudi, da sto-

jijo na neki višji stopinji omike in izobraženosti; ker ljudstvo, katero vé ceniti in slaviti take dogodbe, kakoršna je 30letnica rimskega papeža, že razodeva višjo duhovno izobraženost. Bil je tudi telegram, razodevajoč sinovsko ljubezen in serčno vdanost, odposlan v Rim. Čast verlim Šentvidcem! Dospel je tudi že prav prijazen odgovor z blagoslovom sv. Očeta.

Iz Štajarskega, 15. rožn. — „Slov. Gospodar“ je pisal, kako bi se jugoslovanom pomagalo z denarom. Jaz naj pa omenim neko drugo pomoč. Bratovšina sv. Cirila in Metoda se vse premalo razširja in ljudem priporoča po naših slovenskih farah; vsako leto večkrat bi se to imelo ljudstvu goreče priporočati, vabiti jih k pristopu, razlagati pravi pomen te bratovšine. Ljudstvo rado vboga, ako se mu le razumno dopové, lepo, spodbudno na serce govori, kako bi tudi lahko z molitvijo našim bratom Slovanom pomagali do boljše omike ako se razširja zedinjevanje s sv. katoliško Cerkvijo. Tisuče in tisuče udov bi se še lahko dobilo, če le duhovni hočejo. Po nekih farah še prav malo vejo za to bratovšino, od rajnega nam nepozabljivega Šlomšeka začeto in priporočevano vsim gospodom duhovnom, da naj jo ljudstvu slovesno razlagajo in razširjajo. Posebno ob času 9. sušca je za to še bolj prilika. Lahko se mnogi izgovarjajo da ne morejo z denarom pomagati; molitev pa lahko opravlja vsak. Združeno in prav zvesto, goreče molimo, kar so nas Šlomšek prosili: da bi se vsi razkolniki povernili v naročje matere sv. katoliške Cerkve. Posebno zdaj nam je še bolj treba moliti, ko je huda borba in velike nevarnosti za naše slovanske brate. Slovenci vsi na noge, staro in mlado v bratovšino sv. Cirila in Metoda, da bomo pomagali saj z molitvijo! Sej mi katoličani vemo, da reve na Jugu so kazni za razkolništvo. Podpirajmo, zedinovanje s pravo Cerkvijo, tako jim pomagamo tudi iz časnih nadlog.

Pa tudi bratovšina „Naše ljube Gospé presv. Jezusovega Serca“ se po naših krajih premalo razširja. Če se je enkrat povedalo, še ni dosti; treba je večkrat ljudstvo k temu glasno opominjati, pomen bratovšine razlagati itd. Tudi ta bratovšina lahko veliko pomaga zapušeni, zatirani kristjanom Slovanom z molitvijo. Naj mogočnejši je le-tá bratovšina; kajti Jezusovo presveto Serce vse premore, in Marija od Njega lahko vse izprosi. V kratkem času se je brezštevilno dobrot in pomoči prejelo v dušnih in telesnih zadevah skoz to bratovščino. Naj bi bile vse fare zapisane v to mogočno družbo „Naše ljube Gospé presvetega Jezusovega Serca“.

Ali kaj bi tudi pomagalo v bratovšinah biti zapisan, pa vse dolžnosti mlačno, prav slabo opravljati; v bratovšini biti, pa gerdo, pohujšljivo živeti? Goreče, natančno spolnujemo bratovske dolžnosti v milosti Božji bivajoči; tedaj bodo naše molitve uslišane. To voši in želi
Rodoljub.

Iz Bocna, 24. rožnika. Gotovo bo zanimivalo moje slovenske rojake, ako jim kratko popišem, kako se je 23. t. m. v Bocnu, mestu v južnih Tirolah, slovilo ponovljenje obljube k sv. Sercu Jezusovemu. Akoravno so se tukajšne liberalne muhe, ktere kakor povsod po mestih, tudi tukaj životarijo, jako trudile, da bi se opustilo okinčanje mesta in druge naprave v čast in slavo Božjo, da bi tako mesto ne izgubilo liberalnega značaja, spodletelo jim je za zdaj vendar le zopet, in na durih prostozidarske lože je nabita zopet ena blamaža več. Ljudstvo goratih Tirol se ne dá oplahiti, kadar gre za čast in slavo Božjo. Mestni magistrat je v posebnem oklicu naznanil, da se mora razsvitljenje mesta opustiti in ravno tako enake druge naprave, ktere bi na to merile; in to vse zarad nevarnosti — ognja!! Prepovedale

bi se bile še druge reči, n. pr. streljanje, zažiganje kresov po hribih, velikanska procesija po mestnih ulicah; toda, hvala Bogu! tako daleč ne seže roka naših liberalnih mestnih očetov.

Sapienti sat. — Že na večer pred veličastnim praznikom je bilo mesto krasno okinčano. Kamor koli je seglo oko, povsod so vihrale rumeno-bele in belo-rudeče zastave s podobami sv. Serca Jezusovega. Hiše so bile z vencni in zelenimi vejami ozališane. Transparenti z navdušenimi napismi sv. Očetu papežu Piju IX, in edinosti sv. vere so se jako lepo izjemali na lepo okinčanih oknih. Med drugim mi je jako dopadel transparent s sledečim nemškim napisom: „Erlöserherz, o lebe hoch: Du wirst Tirol behalten!“ Posebno so se odlikovali lepo ozališani samostani čč. oo. frančiškanov in kapucinov, palača deržavnega poslanca g. Zalingerja, grofa Togenburga in več drugih. Ob petih dopoldne dospeli so v mesto častiti gosti, med temi prezvišeni knez in škof Briksenški in gospod namestnik škofa tridentinskega, veliko število gg. korarjev, župnikov in duhovnih oskerbnikov iz vse kronovine, deželni in deržavni poslanci tirolski, in velika množica drugih ljudi in gostov. Jako zanimivo je bilo viditi krepke in postavne Tirolce v raznih narodnih opravah, z godbami in vihrajočimi zastavami iti v mesto. Nekatere zastave so bile vse razstreljene in preluknjane še iz francoskih vojsk. Vidil sem celo tri francoske orle, ktere so hrabri Tirolci vplenili v bitkah z nekdanjim ljutim sovražnikom avstrijskega cesarstva. Komaj se je jelo ljudstvo iz postaje v mesto pomikati, pričelo je po sosednjih gričih grometi, da se je vse treslo; pokanje topov, donenje zvonov in navdušeni slavo-klici, kteri so se na čast sv. Očeta Pija IX in na edinost sv. vere razlegali po mestu, to je bilo velikansko, enacega še nisem doživel nikdar. Ob devetih zvečer slišalo se je pokanje možnarjev po sosednjih dolinah, in kakor na dano znamenje, kamor in doklej je seglo oko, so bile gore vse razsvitljene. Po naj viših gorah goreli so kresi (trije prav lepi v podobah serca in sv. imena), netili so bengališk ogenj in spušali rakete; zvečer je bila tudi večerna veselica v prostornih dvorinah gostilnice pri „Štiglu“.

Komaj je zazorelo jutro družega dné, se je zopet pričelo pokanje, gromenje topov in možnarjev in zvonjenje po cerkvah. Ob sedmih zjutraj pričela se je procesija. Pomikala se je iz stolne cerkve čez terg sv. Janeza, čez žitni terg v dvorne ulice, čez terg sv. Trojice v frančiškanske ulice, čez sadni terg v domiškanske in kapucinske ulice, na strelišni terg in potem nazaj v stolno cerkev in sicer v sledečem redu:

Zastave podružnic, katoliško društvo rokodelskih pomočnikov, zastave posameznih društev in bratovščin, svetinje zveličanega Henrika, možje vnanjih občin s svojimi godbami in vihrajočimi zastavami, na čelu č. g. duhovni pastirji, med glasno molitvo rožnega venca, litanij presv. Serca Jezusovega, potem domača proštija z duhovnimi oskerbniki, svetinje sv. Celestina, Marijina družba, učenci privatne gimnazije oo. frančiškanov, čč. oo. frančiškani, kapucini, benediktini in duhovni nemškega reda, duhovni stolne cerkve, velečastiti stolni kapitel, podoba presv. Serca Jezusovega, ktero so nosili mestnjani, potem škofje in prelati, deržavni in deželni poslanci, deputacije iz raznih krajev kronovine, in slednjič mestno prebivalstvo in drugo ljudstvo. Čeravno je našim mestnim očetom prešinoval strah ude pred to veličastno svečanostjo, in so v svoji skerbi povsod postavili mnogo policajev in stražnikov, da bi kdo ne kalil javnega miru, veršilo se je vendar vse v prav lepem redu; kajti ljudstvo ni privrelo s hribov bojevat se, temveč preslavljat presv. Serce Jezusovo. Po dokončani procesiji bila je v stolni cerkvi pridiga in po pridigi post-

škalska sv. maša. Poslednjič se je na dano znamenje z velikim zvonom vsa množica zbrala pred cerkvijo, kjer je bil na desni strani velikih vrat postavljen in jako okusno okinčan oder, s kterega so gospod knez in škof Briksenški podelili zbrani množici papežev blagoslov.

Ne bom previsoko segel, če rečem, da je omenjeni dan vidilo mesto Bocen nad 30 tisuč ptujcev v svojem ozidju. Slava jim! Prihodajo nedeljo praznovala se bo ista svečanost po vseh farah Trienške škofije. Opoldan je bilo pogostovanje pri „Cesarski kroni“ in na večer zopet shod pri „Stiglu“.

Tako se je končal dan, kateri bo zapisan z zlatimi čerkami v letnikih tirolske zgodovine.

Ta velikanška svečanost je živa priča, na kako trdni podlagi stoji tukaj sv. vera: žali Bog, da tirolsko ljudstvo ima premalo posnemavcev v krepki borbi za svoje svete pravice in za edinost sv. vere.

Dragi slovenski rojaki! Posnemajmo tudi mi verle Tirolce, borimo se tako močato za naš najdražji zaklad, in naše geslo naj bo: „Naša zmaga, s katero bomo premagali svet, je naša vera“.

Razgled po svetu.

Katoličani in prostomišljaki v Belgiji. (Pogoltni in pogoltnjeni liberalizem.) Belgija ima blizo 5 milijonov prebivalcev, katerih naj večji večina je katoliška. Vgnjezdil se je pa v to sicer srečno deželo frajmavratski liberalizem, kateri ubogo deželo hudo bega in terpinči.

Vlada je vstavna in poslanci se volijo na 4 leta: toda vsako drugo leto se obnovi polovica poslancev. Katoličani imajo po pravici prevago v narodovih in srenjskih zborih; vendar večina do zdaj ni bila tolika, da bi bili mogli postaviti popolnoma v katoliškem pomenu. Prederzno strahovanje in silovitost prostomišljakov ni dopustila morebiti nekoliko premlačnim katoličanom do njih polne pravice. Letos pri volitvah so se katoličani bolj vneli in so dosegli znamenito večino; imajo namreč 68 poslancev, liberalci pa le 56. To večino z 12 poslanci si pa upajo še nekoliko zvikišati.

Toda greh in krivica hoče vselej gospodovati; če ne, pa strašno kriči in razsaja. Liberalci, ki niso mogli z glasovi nič opraviti, hočejo opraviti s pretepi, psovanjem, s poboji, z lomstvenjem po hišah ter z vsakterim divjim rogovilstvom. Časniki že več dni popisujejo ostudnosti, ki jih počenjajo ti razuzdani ljudje, in „Unità“ pristavlja, kako bravci imajo nov dokaz, da vedó ceniti novošegni liberalizem, pa modrost sv. Očeta Pija IX, ki so ga zavrgli in obsodili.

Take nesramnosti, kakor zdaj, so počenjali framasoni tudi l. 1857. Ker niso mogli neke postave v svojem pomenu na dan spraviti, so po sedem mestih kričali: „Ob tla s kloštri!“ pobijali okna jezuitom, kapucinom in drugim redovnikom. V Jemapesu je bila neka derhal se vergla na šolo šolskih bratov, vse poterla, v kapeli oskrunila svete podobe in iskala poslopje požgati. Res so bili s takim divjaštvom si pridobili marsikaj, med drugim novo levičarsko ministerstvo, ki ga je pa narod imenoval „ministerstvo rogovilstva“ (ministère de l'éméute). To je šega liberalcev povsod, vse raji po-teptajo in pomandrajó, kakor da bi sami ne gospodovali. Toda gerdobija in pregreha nikoli ne zmaga za stanovitno, je le povodenj, ki se pridervi in škodo naredi, pa gre memo. — ogenj, ki poslopja požre, potem pa ugasne. Taki razdjavni vihar, taki požrešni ogenj je tudi sedanjí grehov pokorni sluga — framasonski liberalizem. Razdjal bo katoliške sètve, kolikor mu bo previdnost Božja dopustila, — požerl svoje lastne sužnje,

potem pa pojde pot vseh tiranov ubozega človeštva, ki so bili in jih ni več.

Iz Rima se naznanuje v „Unità“, da sv. Oče so v dnevih svoje tridesetletnice sprejemali mnoge poslanstva. Papež so popolnoma zdravi in v svojem obličji razodevajo dobrovoljno vdanost svetnikov. Žalostne dogodbe jih ne morejo potreti in žaljenja ne utruditi. Šestletna ječa ni prav nič zatemnila njih živega upanja, ktero jim je sijalo perve dni, ko je bil Rim napaden. Med viharnimi dogodbami in strahotnimi prizori, ki si krog njih nasledvajo, so neomahljivi v svojem zaupanji na Boga. Med drugimi ostudnostmi morajo viditi Pij IX, da grabljiva roka je segla tudi v kolegijo nemško ogerško, angleško, irsko in škotsko, ki so dozdej mislili, da jih bodo ko inostranske zmožni oteti splošnjega razdjanja; toda liberalizem hoče vse svoje kremplje pokazati in jih zasaditi do kosti v Cerkev Gospodovo. „To je njih ura in oblast temôte.“ Pa vendar hočejo biti „lučnjaki“! Ravno 16. rožnika, v dan papeževe 30letnice, je boje Depretisov organ „Diritto“ rekel, „akoravno omenjene kolegije (vstavi) imajo inostranske imena, so vendar vstale v Rimu kakor vse druge v čast in slavo katoliške Cerkve in z denari zvestih vernikov“. Ali hočete še bolj poštenega modrovanja? Tedaj: naprave, vstanovljene z denari vernikov, so po liberalni pravici in logiki lastina brezvernikov! Kdor pri takem počenjanji ostane še slép, za njega blezo zdravja več ni.

Drobne novice. Ruski vradni časniki neprenehoma prav hudo pišejo zoper Anglijo. — Prefekt v Paderbornu je 16. rožnika, o tridesetletnici papeževi, prepovedal kinčati tudi celo notranje dvore pri hišah! Ali ni smešen taki „liberalni strah“ pred starčkom Pijem IX? — Iz Ems-a, kjer je bil poliški shod, se sliši v London, da vlade namérjajo ostati le gledavke tega, kar se bo godilo med Turčijo in njenimi podložniki. — „Times“ naznanujejo, da po nekterih krajih v Indiji je neslišano hudo zrojila kuga. — Pri preiskovanji narodne banke v Sirakuzi so spazili pogrešek 1.200.000 (reci: milijon dve sto tisuč) lir! O karbonarska Italija, kako sama sebe tepesh! — V Palermi, piše „Gazz. di Palermo“, je pri učenem zboru (Corpo scientifico) eden služabnikov, raznašavec, kreditne pisma kazil in tako si prisleparil in nakradel čez 8000 lir. Ni čudo; sej pri gospodih liberalcih le taki služabniki kaj veljajo, ki so brez vere, kakor oni sami! — V Cavalselle-u in Pancingu na Laškem se je prikazala nova neznana bolezen, ki zlasti mlade ljudi v malo urah pograbi. Popolnoma zdrava deklica gre sestri po duhovna; niste pretekli dve uri, je bila že ona sama mervta, stara še le 22 lét. Nobena do sedaj napadenih ni imela čez 23 lét. — „Sentinella Bresciana“ piše, da v „Tre Ponti“ v Lombardiji sta dva človeka pri belem dnevu napadla gospoda, ki je bil na vozu, in sta ga oropala, čeravno so se od obéh strani c-ste bližali vozovi z ljudmi! Taka se godí, kadar se od viših daje izgled brezvére in nespoštovanja tujega premoženja. — Trije anglikanski duhovni so te dni prestopili v katoliško Cerkev, namreč gg.: Edm. S. Grindln v Brighton-u, Fr. W. Willis v Brohing-u, in G. Lowell. — Rusko topništvo se okovarja z novimi poljskimi topovi; orožarna v Petrogradu jih bo zdajci vtila 500. — Liberalna derhal v Belgiji že delj časa kakor stekla rogovili, ker je pri volitvah propadla. Te pošasti lomijo v hiše. V Bruges-u je bila deklica veržena z okna in njen oče, ki jo je skušal braniti, je bil nevarno ranjen. — V Ayr-u na Škotskem je pogorela fabrika za pregrinjala: 25 ženskih je ogenj končal. Ljudstvo po fabrikah rado Boga žali, — ni čudo, ako jih očitna šiba zadene. — V srenjah Celano, Luco in

Tresacco so se prikazale kobilice in strašno zdelujejo. — „Gazzetta di Palermo“ piše, da 6. rožnika proti večeru so trije človeki napadli študenta A. D. M., ki se je sprehajal ob morji malo stopinj od davkarske straže; dva z nožmi previdena sta mu z udarci v glavo vbijala novi liberalizem, eden mu je pa preiskoval žepa. Vzeli so mu pismovnjak s 50 franki. Mladeneč se jim je izvijal, pa ni se mogel izviti in je pričel vpiti. Pride straža in hudodelniki jo ulijejo v beg. Pregarjal jih je v diru mladeneč, pa straža je za njim kričala, da hoče vediti, kaj je, ne da bi bila za hudobneži hitela. Tri ali štiri dni poprej so bili napadli g. G. P. in so mu vzeli pismovnico, revolver, uro, sukunjo in napersnik. Tedaj ravno gg. in študenti, med katerimi je rado dosti prijatelov brezverskega prostomišljaštva, morajo tudi okušati njegov grenki sad! — „North-China-Herald“ piše, da je bila Kina zagnala vojno proti Yacaob begu, in bila je popolnoma pobita. Tako bi bila edinstvo velikega kitajskega cesarstva v veliki nevarnosti, ker premagavcu bi bila odperla pot v Peking. — Slaboglasni Döllinger je boje razglasil, da oziroma na razporne misli med dr. Pusey-em in dr. Overbek-om to leto odpadniki „altkatoliki“ ne bodo imeli zbora v Bonni. — V Sheffield-u na Angleškem se ima skorej pričeti zidanje nove katoliške Cerkve. Norfolkški vojvod je za njo daroval 250.000 lir. — Štirideset trapastih starcev pariškega srenjskega odbora je dalo neki proglas, naj bi se obhajala stoletnica neverskih pogovitežev Voltéra in Rusó-a! Privzemi k temu še to, da tudi velik del pariških golobradnih študentev kipi novemu brezverskemu Molohu žertvovati, in prepričan si: da francoske stare in mlade koža serbi in hočejo še enkrat od Bismarka tepeni biti! Kar išejo, utegnejo tudi najti nehvaležni samopašniki. — V Berlinu se ustanovlja stalno kineško poslanstvo. To se dobro strinja: prusak in kitajci se bodeta ložej posvetovala, kako se daje ložej katoličane tretji. — Parobroda „Salamander“ in „Zrini“ sta odjadrala proti Smirni. —

Cret in sad zreste molitve.

Zahvale.

Z Gorenjskega. Bila sem dolgo časa prav zelo bolna in že sem mislila, da ni skoraj več za-me pomoči. V tej sili se obrnem do Jezusa, Marije in sv. Jožefa, opravljam sama in opravljajo še drugi, katerim sem se v molitev priporočala, devetdnevnic k Jezusovemu presladkemu Sercu, k Mariji naši ljubi Gospej presvetega Jezusovega Serca, in k sv. Jožefu; opravljali smo devetdnevnic tudi za duše v vicah; iskala sem pomoči tudi pri Materi Božji na Dóbravi, ter sem obljubila, da hočem, ako ozdravim, to v „Zgodnji Danici“ naznaniti. O čast in slava vsegamogočnemu Bogu, hvala češenju Mariji naši ljubi Gospej presvetega Jezusovega Serca in sv. Jožefu zdaj in vselej in vekomaj, ter naj serčnejši zahvala, ker me je bolezen toliko popustila, da zamorem opravljati svoj najpotrebnejši posel, kar mi poprej ni bilo mogoče skoraj 4 mesece. Terno zaupam, da se mi bo še nadalje boljšalo. Naj sleherni priteče s ternim zaupanjem k presv. Jezusovemu Sercu, k naši ljubi Gospej in k sv. Jožefu, kadar se znajde v dušnih ali telesnih potrebah, in gotovo pomagano mu bo. Serčno želim, da bi se češenje sv. Jožefa bolj in bolj razširjalo med Slovenci. Skusila in prepričala sem se v tej dolgi in hudi bolezni pa tudi, kako dobro je moliti za verne duše v vicah. Bog jim daj večni mir in pokoj, in večna luč naj jim sveti!

N. R.

Prošnje.

Št. 1. Nek mladenč se živo priporoča bratom in sestram Naše ljube Gospé presvetega Jezusovega Serca, da bi si dobil primerno službo, pošteno družino, da bi tudi lahko kaj za dušo skerbeti mogel.

Št. 2. Neki rojak na tujem, pravi poštenjak, bodi serčno priporočen v bratovsko molitev, da bi se mu spolnile njegove serčne in pravične želje. Priporočuje ga prav posebno tudi vredništvo tega lista.

Št. 3. Strašno razdjanje, terpljenje in klanje Slovenov pod Turkom mora vsacega poštenega človeka greuko pregrenko v serce boleti; priporočujemo z vso resnobo in gorečnostjo vso to zadevo Naši ljubi Gospej presv. Jezusovega Serca, da bi se Bog že usmilil naših prenesrečnih bratov in vso reč rešil v blagor in svobodo ubogih Slovenov, v njih zveličanje in v slavo sv. Cerkve.

Listek za raznoterosti.

Koledar za naslednji teden.

Mali serpan. — Julij.

2. **Nedelja IV** po binkoštih. Evangelij: „Od velikega ribjega vlaka“. (Luk. 5.) — *Sopraznik obiskanja Marije prečiste Device*. — Sv. Proces in Martinijan, vojaka in sprič. v Rimu, sta na straži stala v ječi, kjer sta bila zaperta sveta aposteljna Peter in Pavel. Od aposteljnav k sv. veri spreobrnjena sta pod cesarjem Neronom silovito smert preterpela. — Sv. Oton, škof v Bambergu, spozn., † 1139. (Gl. daljši popis njegovega življenja v Danici lansk. I. List 26.)

3. **Ponedeljek**. Sv. Niceta, oglejski škof spozn. † 485. — Sv. *Hiacint*, sprič. v Cesareji na Kapodoškem, je bil dvornik cesarja Trajana; zatožen, da je kristjan, je bil na njegovo povelje po mnogih mukah v ječo veržen, ker je za lakoto umrl. — Sv. *Helijodor*, rojak in spremljavec sv. Hieronima v jutrovo deželo, je bil škof v Altini na Laškem, spozn., sloveč po svoji učenosti in svotosti. † 390.

4. **Torek**. Sv. *Urh*, spozn. in 50 let škof v Avgaburgu na Parskem, je bil z mnogimi čudeži poveličan. † 973, star 83. l. — Sv. *Ozej*, izmed 12terih malih prerokov, je 784 let pred Kristusom močno svaril ljudstvo Izraelovega kraljestva zavoljo malikovanja, nezvestobe, nehvaležnosti do Boga in zavoljo družih pregréh, ter mu tudi napovedoval estre šibe Božje, ktere ga bodo zadevale, kar se je tudi v resnici zgodilo. — Sv. *Hagej*, izmed 12terih malih prerokov, je 520 let pred Kristusom spodbudoval jude k zidanju novega tempeljna, ter jim rekel: če tudi ta tempelj ne bo dosegel lepote Salomonovega tempeljna, pa bo še bolj sloveč od prvega, ker bo vanj prišel obljubljeni Mesija. — Sv. *Godoleca*, devica in mučenica. (Beri mično zgodbo v Dan. lansk. I. List 27.)

5. **Sreda**. Sv. *Vigilij*, škof in sprič. v Trientu na Tirolskem. † 405. — Sv. *Cirila*, devica sprič. v Cirenah v Libiji v Afriki, je bila pod cesarjem Dioklecijanom siljena na dlani svoje roke nekoliko zern kadila nad žerjavico delj časa deržati, pa se ni z njo ganila, ker se je silno bala kako zernce na žerjavico stresti, da ni mogel kdo misliti in reči, da je malikom na čast kadilo zažgala in jim darovala; po tem pa je bila grozovito razmesarjena. — Sv. *Filomena*, devica v rimski okrajini.

6. **Četertek**. Sv. *Izaija*, izmed čveterih velicnih prerokov, je 759 let pred Kristusom prerokoval ter popisoval obljubljenega Odrašenika. — Sv. *Tarkvilin*, oče

svetega Marka in Marcelijana, je bil od sv. Boštjana v keršanski veri podučevan, od sv. mašnika Polikarpa keršen in od sv. Kaja papeža mašnik posvečen. Ko je ob osmini na grobéh ss. aposteljnov molil, je bil od vojakov cesarja Dioklecijana zagrabljen, na tezo razpet in kamnjan.

Danes je polna luna ob 4. uri 35. m. zjutraj.

7. **Petek.** Sv. *Vilebald*, sin kralja sv. Riharda, brat sv. Vunibalda in sv. Valburge, in sorodnik sv. Bonifacija, apostelj na Nemškem, je bil prvi škof v Ajhētetu. † l. 781. — Ss. *Nikostrat*, izmed viših vradnikov, *Kastor*, *Viktorin* in *Simforijan*, so bili od sv. Boštjana v keršanski veri podučevani in od sv. mašnika Polikarpa keršeni; ko so pa Kristusa stanovitno spoznavali, so bili trikrat strahovito mučeni in poslednjič v morje verženi.

8. **Sabota.** Sv. *Elizabeta*, kraljica na Portugal-skem, vdova, 3. reda, mati ubozih, je svojega moža Dijonizija in svojega sina Alfonza IV pomirila, da se nista vojskovala. † l. 1336. — Sv. *Kilijan*, sprič. in škof v Virzburgu, je bil od papeža poslan na Nemško, kjer je bil s svojima tovaršema Kolomanom mašnikom in Totnanom dijakonom umorjen l. 689.

Iz Ljubljane. Čč. gg. novomašniki, posvečeni 27. r. m., bodo imeli nove maše: Aljančič Valentin, 9. julija v Križih pri Trziču; Golob Janez 16. julija v Tunjicah; Koritnik Jakob 9. julija v Polhovem gradcu; Ogrin Peter 9. julija v Mengišu; Turk Avgust 9. julija v cerkvi čast. gg. Uršulinaric v Ljubljani; Veja Maksimilijan 2. julija v Kranji.

† Franca Žvanovt, iz Lozic na Vipavskem, je tukaj po večletnem bolehanji umerla. Vsa vdana v Božjo voljo je vedno dajala lep zgled prave pobožnosti svojim tovaršicam, se jim v molitev priporočala in se s hvalež-

nostjo spominjala prejetih dobrot. Prosila je pred smertjo, naj se po „Danici“ naznani njena smert, da njeni domačini svedo in za njo molijo. Naj se ji volja spolni, sama pa naj mirno počiva u Gospodu.

V **Ternovem** v Ljubljani so prav slovesno in spodbudno, kakor navadno, tudi letos obhajali patronsko opravilo. Mil. škof so prišli maševat v predpraznik; v god sam, soboto, so bile ss. maše od ranega jutra do enajstih neprenehoma; v nedeljo so imeli veliko sv. mašo med polno azistencijo preč. g. kan. Fr. Kramar. Povabljeni pridigarja sta bila gg. Rozman in dr. Sterbenec. Velika množica se je častno skazala z darovanjem v denaru za cerkev in zlasti prelepih sveč, otročiči so imeli silno veselje z darovanjem prelepih šopov zraven zalih sveč. Olepšanje tudi pred cerkvijo z mlaji itd. je vse pohvale vredno. Petje in glasba je bilo nad vso hvalo. — O veliki sv. Janez Kerstoik, bodi nam v naših silah veren pomočnik!

Duhovske spremembe.

V Ljubljanski škofiji: Umerla sta čč. gg.: Jože Bergant, fajmošter v Košani, in Šimen Jalen, dub. pom. R. I. P.

Dobrotni darovi.

Za hiralnico pri sv. Jožefu v Ljubljani: Prejel g. K. Heidrich: od neimenovanega 25 gl.; po č. g. J. K. 10 gld.

Za sv. Očeta: G. J. K-r 1 gl. sr. — Marija Jereb 1 gl. sr.

Za sv. Detinstvo: R. K. 24 kr. — Neka oseba 1 gl. Za misijon v Adrijanopelnu: Neimen. dobre roke 10 gld.

Za misijon v Laponiji: Iz Šentvida pri Zatičini po gosp. fajm. 8 gl.

V a b i l o

k naročevanju na cerkveni časnik

„ZGODNJO DANICO“

za drugo polovico leta 1876.

Danes je zadnji dan prvega polletja, tedaj tudi zadnji čas za naročilo na drugo polovico „Zgodnje Danice“ za tekoče leto. Trud pri vredovanju je res velik in neprenehljiv leto in dan, ako se ima list vravnati podučljivo, mikavno, času primerno, ter koristno. Le podpora od strani častitega občinstva z obilnim naročevanjem, dopisovanjem in razširjanjem našega lista nam pritežnosti zljajšuje in stori mogoče, da si „Danico“ ohranimo. Od mnogih strani se nam večkrat naznanjuje, da jim je „Danica“ močno priljubljena in jo prav z veseljem in radi beró. Častiti in predragi Slovenci, prav hvaležni smo za to prijazno priznanje; pokažite pa tudi Vi svojo zadovoljnost zdaj z djanjem in naročujte se tako obilno, da se bode število bravcev prav znatno pomnožilo; potem bomo zmóžni „Danico“ še bolj mično in koristno vredovati, in vsi bomo zadovoljni.

Poslednjič bodi naznanjena naj serčniša zahvala vsim pisateljem, naročnikom in kakoršnim koli prijateljem slovenskega cerkveno-politiškega lista. Ravno tako serčna pa bodi tudi prošnja za nadaljno pomoč v vsakem oziru do vsih naših preblazih rojakov domá in na tujem, do katerih „Danica“ s svojimi poduki, naznanili in novicami prihaja.

„Zgodnja Danica“ veljá:

za pol leta po pošti 2 gold. 40 kr., — v tiskarni prejemana 2 gold.

„četert „ „ „ 1 „ 30 „ — „ „ „ 1 „

Naročnina se naj ložej in naj ceneje pošilja po pošarskih nakaznicah z napisom: „Naj prejme založništvo Zgodnje Danice v Blaznikovi tiskarnici v Ljubljani“.

Vredništvo in založništvo.